Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 13 улиця Жулиньского.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ: въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 78. Субота 6 (18) Цвѣтня 1891. Рôкъ I.

Спôлки господарскѣ.

Въ послѣдныхъ часахъ стали у насъ дуже богато говорити и не мало писати о тôмъ, якъ бы то пôднести добробытъ нашого народу, котрый вже дуже збѣднѣвъ и пôдъупавъ економічно. Пытане економічне выдвигнулось на передъ, але на жаль, замѣсть рѣшати его въ практичнôй дорозѣ, зводять у насъ его лишь на пустѣ слова, та на теоретичнѣ споры и сварки. Однѣ, нѣбы то зъ великого знаня економіи, хотѣли бы заразъ цѣлый свѣтъ перевернути до горы ногами и поставити все по своему. Они кажуть: Що просвѣта? що наука? Коли мужикъ не мае що ѣсти! Дайте ему жити, то вôнъ и самъ забагне вôдтакъ просвѣчати ся. На що придались якѣсь національнѣ споры? Коли народъ розбогатѣе, то и самъ пôзнасть, хто вôнъ. Другѣ доказують, що безъ просвѣты годѣ пôднести и добробытъ въ народѣ. Треба, щобы народъ конче самъ въ собѣ почувъ ся, бо лишь тогды и самъ двигати ся може. Чия теперь правда? И однѣ мають трохи раціи и другѣ, а зъ того выходить, що правда есть десь по серединѣ. Намъ видить ся, що тою серединою есть лишь одна практика. По що ту богато перечити ся и сварити? Лѣпше брати ся до практичнои роботы. Хто есть за просвѣтою народу, най бере ся его просвѣчати, най двигае его національно, а хто хоче лишь економічно розвивати народъ, най также бересь до того практично, а не богато горлае, що ось то такъ а такъ повинно бути.

Та ба, коли то лекше говорити або писати, якъ робити. Та и якъ брати ся до практичнои роботы около пôдношеня народу зъ нужды? Грôшми або землею его не надѣлишь, свободы безмежнои не надашь, обставинъ его сучасныхъ въ однôй хвили не змѣнишь, розуму кождому не налиешь. Отже що робити? Оденъ лишь, по нашôй думцѣ есть практичный спосôбъ, а то, щобы люде интелиґентнѣйшѣ и дбаючѣ щиро про свою молодшу братію, беручись самѣ до пôдношеня свого быту матеріяльного лучили ся и зъ своими менше або и зовсѣмъ непросвѣчеными братами и своимъ примѣромъ та радою помагали имъ пôддвигнути ся, а тѣ, що зъ за зеленого стола сыплють всѣлякѣ теоріи якъ зъ рукава и радѣ, коли можуть выкликати якусь суперечку, щобы радше пôддавали якѣсь практичнѣ гадки, котрѣ бы можна легко до нашого житя примѣняти.

Правда, що добре то казати: Давай раду! Кобы тота рада лишь добра и дѣйстно практична була. А хочь бы и такъ, то чи кождый еи послухае, чи кождый схоче зъ неи скористати и зумѣе та зможе еи выхôснувати? Може и нѣ, а може все таки хтось знайде ся. Отъ и намъ тому трохи маркотно робить ся, коли беремось порушити гадку деякихъ спôлокъ господарскихъ, котрѣ може були бы на часѣ и не конче труднѣ до переведеня. Поперѣдъ всего насувають ся намъ на гадку спôлки молочарскѣ. Гадка то не нова, бо вже була кôлька разôвъ порушувана; але она есть по нашôй думцѣ теперь тымъ бôльше на часѣ, що и комісія краева для справъ рôльничихъ занималась недавно тому справою пôднесеня молочарства въ краю, а членъ тои комісіи, п. Лянґе, предложивъ въ сѣй справѣ навѣть готовый проектъ, котрый мае бути предложеный Выдѣлови краевому.

Проектъ сей закроеный на бôльшѣ розмѣры и на довшій часъ насунувъ намъ гадку, чи ще, закимъ молочарство у насъ пôднесе ся не далось бы заводити по селахъ близько мѣстъ такѣ спôлки, зложенѣ зъ кôлькохъ або и кôльканацять господарѣвъ, котрѣ бы складаючись спôльно, довозили набѣлъ до мѣста на продажь. Закладати молочарнѣ въ мѣстѣ, якъ то вже давнѣйше пробовано, показалось непрактичнымъ; але такôй спôлцѣ молочарскôй на селѣ, думаемо, було бы не трудно высылати одного чоловѣка що дня до мѣста, котрый бы вôдъ всѣхъ членôвъ спôлки розвозивъ молоко по домахъ, замѣсть якъ до теперь, щобы по кôльканацять молочарокъ выходило що дня до мѣста. Тымъ способомъ уникнулось бы и труду, и прибуло бы рукъ до роботы дома, а крôмъ того мôгъ бы бути ще и заробокъ. Замѣсть, щобы жиды вешталились по селѣ, або поза мѣ-

Задля святои землѣ.

Стежка передъ хатою.

(Повѣсть Севера).

(Дальше).

— Моя! — крикнула, — я тобѣ дамъ, тобѣ дамъ! я тобѣ твоеи не рознесу, бо не маю силы, але зъ дымомъ пущу. А засѣ тобѣ вôдъ мого, а засѣ!

Повтаряючи „засѣ“, звернула ся въ сторону, де стояли хаты найгустѣйше не першои весны.

Кумця тѣшила ся, що здыбала гробарку. на знала, що гробарка була завзята и лиха, выбухала якъ сѣрка.

— Знаю я, де пôдпалокъ встромити — говорила въ души, — бôльше й непотрѣбно. ешь ты розумъ, — звернула на вôйта, — е й я не дурна.

* * *

Вечеромъ по заходѣ сонця, закипѣло у цѣлôмъ селѣ.

По дорозѣ збирали ся люде купками и ходили, звертаючись въ сторону вôйтовыхъ дынкôвъ. Посередъ нихъ передувала гробарка заѣлостю и гнѣвомъ, кумця пôддавала огню. Помагавъ ѣй Маґера, а Маґериха грозила кулакомъ.

Гануська не застала нѣкого въ хатѣ, лишень огонь гудѣвъ весело въ печи, сухѣ дрова трѣскали, розсыпуючи довкола искрами.

Кумця гуторить та забавляе ся, а тутъ голодъ давить що ажь слина высыхае въ ротѣ.

Хопила коновку и побѣгла выходженою стежкою до кирницѣ по воду. Взяла за ведро, нахилила журавля, начерла воды и стала тягнути зъ цѣлои силы. Дорогою надôйшовъ Антошко, а побачивши, якъ дѣвчина силуесь, скочивъ до неи и въ мигъ ока поставивъ ведро на цимбринѣ. Гануська вôдсапнула, Антошко розсмѣявъ ся.

— А видишь, якъ то тяжко дѣвцѣ безъ хлопця.

Оглянувъ ся и, присунувшись близше, хотѣвъ еи обняти. Дѣвчина закричала:

— Ведро летить у воду!

Парень пôдхопивъ ведро, а Гануська була вже на другôмъ боцѣ жолоба и, смѣючи ся, додала:

— Обнимай *си* ведро, коли хочешь.

Антошко придержувавъ рукою ведро, передъ нимъ стоявъ жолобъ, а за жолобомъ весело усмѣхнена дѣвчина.

— Давай коновку!

Дѣвчина подала. Вôнъ набравъ воды и пôйшовъ стежкою идъ хатѣ.

— Вôддай коновку; ще люде побачуть та й готовѣ скрутнѣ, — говорила на пôвъ зъ просьбою, идучи за нимъ.

— Выкупи ся, — вôдказувавъ збыточно парень.

— Та чимъ, коли я бѣдна.

— Ты добре знаешь чимъ.

— Вôддай — кликала дѣвчина; — люде ся дивлять!

Парень бѣгъ зъ коновкою, отворивъ дверѣ и увôйшовъ въ хату. Гануська мовь блыскавкою, оглянулась и вбѣгла за нимъ. Станули око въ око, на хлопця ударили огнѣ, дѣвчина побѣлѣла. Въ однôй хвили сильнѣ руки обняли еи, почула горячій вôддыхъ, а на своихъ устахъ дôткнене его устъ. Хотѣла вôдопхнути, та несвѣдомо, обняла его за шию. Тревало то одну хвилину, одинъ мигъ ока. Шелестъ корчѣвъ въ городѣ и трѣскъ огню отямивъ ихъ. Дѣвчина перша опритомнѣла, вырываючись зъ цѣлою силою зъ его обôймъ.

— Идуть, — прошептала; — утѣкай!

Однымъ скокомъ бувъ уже парень за порогомъ. Дѣвчина станула у вôкнѣ, дивилась на дорогу и сусѣднѣ хаты, а вôдтакъ, вказавши рукою хлопцеви дорогу, вôдступилась вôдъ вôкна въ середину хаты.

Хлопець зникнувъ мовь привидъ, дѣвчина сѣла на припѣчку и вдивлялась въ огонь. Въ головѣ, замѣсць гадокъ, шумъ, а въ рукахъ и грудяхъ огонь.

Она не могла змѣркувати, що стало ся зъ нею. Не одинъ хлопець хопивъ еи впôвъ и выцѣлувавъ, достававъ вôдъ неи за те поличникъ, повстававъ смѣхъ, утѣха — и конець. Сего не била, але якось, не знаючи й сама якъ, обняла за шию и пригорнула.

стомъ, выдирали людямъ за пôвдармо ихъ працю, могла бы така спôлка занятись закупномъ набѣлу по селахъ и его розпродажею въ мѣстѣ.

Другій ще важнѣйшій рôдъ спôлокъ, то були бы спôлки збôжевѝ. Въ сѣмъ дѣлѣ повиннѝ бы вже нашѝ мѣщане разомъ зъ селянами подати собѣ руки и спôльно працювати. Спôлки збôжевѝ потребують зсыпôвъ въ мѣстѣ. Торговля збôжемъ вымагае гуртôвникôвъ и людей, що стоять близше руху торговельного. Могли бы отже творитись двоякѝ спôлки збôжевѝ: меншѝ по селахъ, бôльшѝ що до торгу по мѣстахъ.

Того рода спôлки могли бы творитись и для всѣлякихъ иншихъ галузей господарства рôльного, вôдповѣдно до обставинъ, рôзныхъ сторôнъ краю.

Отсихъ кôлька, може и не конче новыхъ, гадокъ, кидаемо въ надѣѣ, що чей прецѣ хтось знайде ся, що прочитавши ихъ бодай, подумае надъ ними а гадка, коли добра, може таки зъ часомъ стати ся дѣломъ.

Рада державна.

(3. засѣдане палаты пословъ). На вчерайшôмъ засѣданю палаты пословъ выбрано 301 голосами на 306 голосуючихъ Є. Е. д-ра Смольку президентомъ палаты. Першимъ віцепрезидентомъ выбрано Хлюмецкого другимъ Катрайна.

Правительство внесло проєктъ закона о продовженю провізоріи буджетовои до кôнця 1891 р. Дальше поставлено интерпеляцію въ справѣ будовы вѣденьскои зелѣзницѣ мѣскои и перенесеня касарень. Пос. Свобода поставивъ внесене о обовязковôй державнôй асекурации худобы; пос. Швабъ о управильненю становиска и круга дѣланя державнои палаты образхунковои; пос. Дершатта о выданю прагматики службовои для урядникôвъ, пос. Жакъ въ справѣ поступованя объєктивного въ провинахъ прасовыхъ и въ справахъ вôдшкодованя за несправедливо понесенѝ кары. Пос. Штайнвендеръ поставивъ внесене, жадаюче змѣны ординаціи промысловои и заложеня державнои палаты товариствъ; на конець выступивъ пос. Коронінї зъ внесенемъ о установлене сталои комісіи для справъ ненарушимости посольскои.

Послы Яворскій и товаришѣ, Пленеръ, Енґель и товаришѣ поставили письменно нагляче внесене, щобы на бесѣду престольну вôдповѣсти адресою и въ тôй цѣли выбрати комісію зъ 36 членôвъ. Внесене се принято. Пос. Кіндерманъ и товаришѣ поставили внесене въ справѣ зменшеня мыта вôдъ кавы и нафты. Чечь и товаришѣ домагались ревизіи закона о заразѣ на худобу.

П. Міністеръ фінансôвъ предкладаючи на ново законъ фінансовый безъ змѣны, заявивъ, що змѣны въ нѣмъ були бы не на мѣсци, бо коли вôнъ розпочавъ свое урядоване, то уплынуло вже було бôльше якъ мѣсяць провізоріи буджетовои, ухваленои давнѣйше.

Крôмъ того предложило правительство ще слѣдуючѝ проєкты законôвъ: въ справѣ продажи движимои власности за сплатою ратами; въ справѣ гіпотечного выдѣлюваня кусникôвъ ґрунтовыхъ пôдъ публичнѝ дороги; въ справѣ уряджения судовництва въ розширенôмъ Вѣдни и въ справѣ змѣны закона о заосмотрюваню войсковыхъ.

Секретарь палаты подавъ до вѣдомости, що бôльшу часть выборôвъ узнано за важнѝ, вынявши 39, противъ котрыхъ внесено протесты, а котрѝ передано комісіи леґітімаційнôй, межи иншими и выборы пословъ Бльоха, Борковского, Єнджейовича, Плажка, Розенштока, Ваґнера, Шармтміда и Вашатого.

Слѣдуюче засѣдане вôдбуде ся нинѣ въ пятницю.

Переглядъ політичный.

Въ наслѣдокъ покликаня кн. Юрія Чарторыйского, опорожнивъ ся мандатъ посольскій до палаты пословъ зъ округа сѣльского Ярославъ-Чешанôвъ. Выборы будуть незадовго розписанѝ.

Зъ Бродôвъ выбрала ся депутація до Вѣдня до Міністерства, щобы тамъ упросити, абы Правительство постаралось о знесене трудностей паспортовыхъ, ставленыхъ жидамъ властями россійскими. Тымчасомъ доносять зъ Россіи, що правительство россійске само вже знесло тѝ трудности. Протоколованымъ купцямъ жидамъ дозволено приступъ до цѣлои Россіи, а не протоколованѝ мусять выстарати ся о позволене на то вôдъ міністерства.

Кореспондентъ *Temps-a* мавъ розмову зъ д-ромъ Ріґеромъ, а той заявивъ ему, що староческе сторонництво ще не выгибло, и его цѣлый штабъ, котрый тôлько зробивъ для народности ческои, не пôйшовъ еще въ вôдставку. Нарôдъ ческій мавъ хвилю дуже гôрку, противъ котрои на разѣ не можь було бороти ся; но вôнъ опамятае ся и пересвѣдчить, що тѝ, котрѝ много обѣцюють, не зможуть того додержати.

Зачувати, що правительство россійске постановило при нагодѣ вôдновлюваня зъ Туречиною угоды торговельнои домагати ся зовсѣмъ свобôдного переплыву всѣхъ россійскихъ кораблѣвъ пôдъ фляґою торговельною до портôвъ турецкихъ. Позаякъ звѣстно, що россійскѝ кораблѣ торговельнѝ перевозять часто войско и оружіи, то повысша вѣсть выкликала загальне занепокоєне.

Италіяньска палата пословъ вже на першôй сесіи радила надъ закономъ войсковымъ. Послы скрайнои лѣвицѣ показали тôлько ревности для скрѣпленя збройнои силы державы, що подали окреме внесене, завзываюче правительство поробити вôдповѣднѝ кроки въ цѣли заведеня дволѣтнои службы войсковои.

Пôсля донесень зъ Брукселѣ, правиця палаты пословъ хоче, мимо угоды зô своимъ сторонництвомъ поступовымъ, вôдложити ревізію конституціи до слѣдуючои сесіи парляментарнои; противно же презесъ кабинету бажавъ бы справу сесію якъ найскорше полагодити. А позаякъ и то рѣчь певна, що правиця неохотно приймае гадку прилученя державы Конґо до Бельгіи, для того грозить Бернертъ поставленемъ квестіи довѣря для кабинету.

До нѣмецкихъ часописей доносять, що напружене вôдносинъ межь Сербією а Болгарією значно заострило ся. Стамболовъ доказуе, що майоръ Бендеревъ на кôлька днѣвъ передъ убійствомъ Белчева перебувавъ въ Бѣлградѣ, и на коротко передъ убійствомъ нараджувавъ ся зъ еміґрантомъ болгарскимъ Рижевомъ, котрый по тôй нарадѣ поѣхавъ на границю Болгаріи, и перебувавъ тамъ ажь до часу самого убійства. Кореспондентъ увѣряе дальше, що еміґранты болгарскѝ въ Бѣлградѣ проявляють незвычайну рухливôсть.

Зъ причины ухваленя скупштиною резолюціи о управильненю справы вôдносинъ родичѣвъ до молодого короля, достають реґенты, правительство и скупштина множество телеґрамъ ґратуляцїйныхъ, доказуючихъ, що резолюція та вôдповѣдае потребамъ краю и поважѣ престола.

— Ай божь тобѣ цѣлуе, якъ нѣкотрый, — промовляла. — А мôцный тобѣ! хопивъ мовь у клещѣ.

И такъ роздумувала о его силѣ, та о огни его устъ. Сонце зайшло, въ хатѣ стемнѣло, корова мукала передъ дверми оборки, соловѣй приспѣвувавъ въ лѣщинѣ, а въ селѣ грало мовь въ улью. Убѣгла кумця.

— Ганусько!

Дѣвчина пробудила ся.

— Ты спишь, чи що?

— Змахаламъ ся. Цѣлый пôвдень увивати мотыкою!...

— Корова не довна, обора не замкнена, огонь пригасъ, и сама не знаешь, що дѣе ся.

Дѣвчина дивилась на кумцю, очѣкуючи вѣсти.

— Вôйтъ валить нашу хату.

Ганусьска встала.

— Не хоче, щобы мы позабивались, — говорила кумця дальше, а видячи огонь въ очахъ дѣвчины, и блѣдоту на лици, додала: — Не бôй ся, я цѣле село на ноги пôдняла; кипить, якъ въ горшку. Не дамо ся...

Дѣвчина пôднесла до горы кулакъ.

— Най вôнъ не зачинае зô мною, — крикнула — бо я и самого старосты не злякаюсь, коли маю за собою право.

— Не зачне, нѣ! — и, хотячи утихомирити дѣвчину, стала гладити еи рукою по лици. Ганусько, погамуй ся; прийде Грицько, то ему пожалуешь ся: Старый хоче насъ лише налякати, не роби собѣ нѣчо зъ того. Кобы лишь хлопець не охолоднѣвъ, то мусить пристати.

Дѣвчина сѣла на лавѣ, вôддыхаючи тяжко.

— Не турбуй ся, я за насъ обе гадаю, та й дамъ собѣ раду.

Докинула полѣнъ до огню и вхопила сковець.

— Ганусько, лишь не дуже розпалюй ся гнѣвомъ, бо гнѣвъ псуе уроду. А щожь бѣднякови остане, якъ стратишь тоту одробину.

Дѣвчина забула про гнѣвъ. Грицько и Антошко станули ѣй передъ очима. По вечери пôйшла до коморы, кинула ся на постѣль и, ледво очи примкнула, заснула. Кумця очѣкувала на вôйтового сына, мала перечуте, що прийде.

Дѣвчинѣ снивъ ся Антошко, що наблизивъ ся до неи, обнявъ еи черезъ половину, туливъ коло себе, она обняла его рукою за шию и зложила губы до поцѣлунку.

— Ганусько, — шептала кумця, потрясаючи легко: — прилетѣвъ Грицько, жде въ хатѣ, не мае часу, бо боить ся.

Дѣвчина протерла очи и сѣла на постели.

— То най иде, коли боить ся.

— Не плети пусте, а вставай. Хлопець розлюбленый, що ажь одурѣвъ. Ходи, ходи!

Хопила еи впôвъ и поставила на землю, пригладила волосе, застегнула сорочку, надѣла спôдницю и вывела зъ коморы.

Грицько стоявъ посередъ хаты. Привитали ся, подавши собѣ руки.

Дѣвчина ждала, абы вôнъ заговоривъ, хлопець хотѣвъ почути перше слово зъ устъ дѣвчины.

— Сѣдайте си дѣти, а я огонь розпалю — промовила утѣшена кумця.

— Дайте собѣ спокôй зъ огнемъ — промовивъ зтиха хлопець; — ще бы насъ хто крôзь вôкно пôдглянувъ, та була бы бѣда и вамъ и менѣ.

Ганусьска затрясла ся, хотѣла выбухнути, але кумця потягнула еи за спôдницю.

Дѣвчина задумана, присѣла на лавѣ Грицько попри неи, а кумця оперла ся коминъ.

— Говори-жь, якъ було? Що вôйтъ и мати? — запытала кумця цѣкаво.

— Мати и пары зъ рота не пустила.

— А батько?

— Заповѣвъ, що выжене мене якъ пса, сли бы я наважививъ ся *взяти* Гануську.

— А ты що на се? — перервала кумця, чуючи важкѝй вôддыхъ дѣвчины.

— Та що? Абожь то я не знаю старого?

— А якъ-же гадаешь зъ нимъ зачинати?

— Чекати...

— Ажь роса очи выѣсть, — вôдозвала ся вперше Ганусьска.

Мѣсяць заглянувъ крôзь отворене вôкно, обливаючи срѣбною пасмугою лице дѣвчины. Грицько пôднѣсъ на неи очи, и переляказъ ся. Въ серци завертѣвъ его бôль а троха и встыдъ.

(Дальше буде.)

Новинки.

— **Именованя**. Судьями повѣтовыми именовани адъюнкты судови: Петро Лѣпиньскій въ Яслѣ для Нового Торгу; Казимиръ Кропачекъ въ Ряшевѣ дла Кольбушевои; Жиґмонтъ Яворскій въ Горлицяхъ для Мѣлця; Іосифъ Гомолячь въ Кольбушевôй для Нового Санча — Ц. к. Рада шкôльна краєва именовала учиеля, Іосифа Шипожа, въ Кутискахъ, сталымъ учителемъ также; тымчасового учителя, Константина Праґловского въ Кальниковѣ, сталымъ учителемъ въ Кальниковѣ; сталого учителя молодшого, Болеслава Ѳашицкого, сталымъ учителемъ школы етатовои въ Рѣпеннику сухôмъ; молодшу учительку, Марію Валєкôвну въ Станіславовѣ, сталою учителькою молодшою звычайнои школы дѣвочои, злученои зô школою выдѣловою дѣвочою въ Станіславовѣ.

— **Вôдзначене.** Є. Вел. Цѣсарь надавъ совѣтникови Суду краєвого у Львовѣ, Каролеви Фиґґеръ-Рехтборнови, гôдность и характеръ совѣтника высшого Суду краєвого, зъ увôльненємъ вôдъ таксы.

— **Цѣсарскій дарунокъ.** Селянинъ Григорій Костецкій господарь зъ Токовъ повѣта збараского выславъ бувъ черезъ збараске староство на сегорôчный Новый-рôкъ старанно и хорошо выробленый, килимъ зъ чистои вовны; на бѣлôмъ днѣ були розкинені цвѣты червоні, жовті, сині и зелені. Краѣ килима були червоні а на нихъ зелеными буквами було выписане: Въ день Нового року 1891 Є. Вел. Цѣсарю Францъ Іосифу I многая лѣта! — рôльникъ меншои посѣлости Григорій Костецкій, Токи". Дня 7 цвѣтня одержавъ Гр. Костецкій письмо вôдъ збараского п. старосты такого змѣсту: „Є. Вел. Цѣсарь наймилостивѣйше позволивъ предложити собѣ килимъ, надôсланый Вами и офѣрувавъ Вамъ найласкавѣйше зъ тои нагоды золоту шпильку зъ брилянтами. О тôмъ повѣдомляю Васъ и взываю зголосити ся у мене, щобы доручити Вамъ згаданый Найласкавѣйшій даръ. Староста: Кавцкій". Дня 12 цвѣтня явивъ ся Гр. Костецкій въ збараскôмъ староствѣ и вôдобравъ цѣсарскій даръ, при чôмъ просивъ щобы заслати протоколярно єго подяку за сей актъ цѣсарскои ласки.

— **Глубоке почутє вдячности.** Зъ Косова доносять до „Дѣла" про слѣдуючій фактъ, якій ставъ ся тамъ передъ кôлькома роками: „Въ головный шахтъ сôлнои жупы сходили робôтники, а за ними инжиніръ. Одни спускали ся віндою, други драбиною. Шахтъ глубокій на 100 метрôвъ. Дорогу драбиною обрали собѣ також робôтникъ Мартинюкъ и инжиніръ. Мартинюкъ вручнѣйшій вôдъ инжиніра и вправнѣйшій въ спусканю ся, випередивъ инжиніра о кôлька сяжнѣвъ. Наразъ почувъ згоры, що инжиніръ посовгнувъ ся, зойкнувъ и почавъ падати изъ цѣпка на цѣпокъ, зъ подрѣ на подрю. Мартинюкъ хопивъ драбину моцно рукою, одну ногу всадивъ межь цѣпки, а другу зôгнувши высунувъ понадъ пропасть Въ однôй хвили злѣтаючій и очѣкуючій смерти инжиніръ опинивъ ся на зôгненôй нозѣ Мартинюка, котрый, схопивши єго за хребетъ, мимо великого тягару и болю зъ удареня тѣла объ ногу придержавъ и вытягнувъ на подрю Надôйшла помôчь и обохъ вытягнено на верхъ. Мартинюкъ перележавъ кôлька тыжднѣвъ, щобы вылѣчити ногу; инжиніръ мусѣвъ такожь лѣчити ся зъ поѣчень. По кôлькохъ тыжднях зôйшли ся надъ тымъ тымъ шахтомъ, въ котрôмъ смерть заглядала имъ въ очи. Инжиніръ приступивъ до Мартинюка, обнявъ за шию заплакавъ. По тôмъ вытягнувъ зъ кишенѣ документъ. Бувъ се нотаріяльно спорядженый контрактъ, котрымъ переказувавъ инжиніръ осѣдокъ, набутый за 1000 зр., Мартинюкови. По нинѣшный день оба суть собѣ щирыми приятелями и останутъ до гробовои дошки.

— **Заказъ брати подарунки.** Въ Россіи заказавъ царь строго высокимъ достойникамъ въ службѣ адміністраційной брати подарунки. Заказъ сей стоить мабуть въ звязи зъ усуненємъ кн. Долгорукова зъ посады ґен. ґубернатора въ Москвѣ, котрый мавъ брати подарунки вôдъ жидôвъ и позваляв имъ вôдтакъ проживати въ сѣмъ мѣстѣ. Фактъ сей нагадує намъ анеґдоту про пруского короля Фридриха Великого. Королеви сему предложено разъ до рѣшеня справу якогось злодѣя, котрый укравъ коралѣ зъ Матери Божои въ церквѣ и толкувавъ ся тымъ, що то Матерь Божа сама єму дарувала. Король спросивъ епископôвъ и спытавъ ихъ, чи можливе таке чудо? Розумѣєсь, що епископы вôдповѣли, що можливе. Тогды выдавъ король таке рѣшенє: Симъ разомъ увôльняє ся обжалованого, але на будуче заказуєсь строго кождому брати подарунки вôдъ Матери Божои.

Всячина.

— **Найбôльшій годинникъ на свѣтѣ** єсть той, якій теперь уставлено на ратуши въ Філядельфіи. Кружокъ цифровый того годинника має въ промѣрѣ не менше лишь 10 метрôвъ, сказôвка що показує мінуты єсть чотири метры, а сказôвка, що показує годины пôвтретя метра довга. Вага дзвона, що бє годины выносить 25.000 кільоґрамôвъ або 500 сотнарôвъ. Годинникъ той натягає ся паровою машиною, котра заразомъ служить до робленя свѣтла електричного, котрымъ освѣтлюєсь годинникъ.

Коли вже бесѣда о годиннику, то мусимо тутъ нагадати, що ще въ 1887 р. зробивъ годинникарь Христіянъ Мартинъ въ мѣсточку Вілінґенъ въ Чорнôмъ Лѣсѣ (въ Нѣмеччинѣ) такій годинникъ, що має 2 и три чверти метра ширины, 3 и пôвъ метра высоты а грубый єсть на 56 центиметрôвъ. Той годинникъ показує секунды, мінуты, чверти годины, годины, днѣ, тыжднѣ и мѣсяцѣ; поры року, роки звычайні и переступні, почавши вôдъ першои секунды, першого року, а скôнчивши на послѣднôй секундѣ 99.999 року. Крôмъ того показує вôнъ справедливый часъ на обохъ половинахъ земскои кулѣ, на пôвнôчнôй и полудневôй, на кождôмъ степени ґеоґрафічнои ширины; всѣ змѣны мѣсяця; бє коли потреба, мінуты, чверти годины и годины. На нѣмъ єсть також богато вырѣзуваныхъ фіґуръ, що порушують ся якъ живі, а котрі представляють часъ, християньство и людске житє. Такъ єсть на нѣмъ н. пр. чоловѣчокъ вырѣзаный зъ дерева, що бє мінуты и чверти години, ангелъ хранитель, смерть, херувимъ, дванадцять апостолôвъ и Исусъ Христосъ мѣжь ними. Коли бє 12 година, то выходять всѣ дванацять апостолôвъ. Дальше суть представлені чотиры вѣки чоловѣка (дитина, молодець, мужь и старецъ); сѣмъ богôвъ поганьскихъ, пôсля котрыхъ давнѣйше называно днѣ въ тыждни и дванацять знакôвъ неба. Коли сонце сходить, то выходить трубачь и трубить, а коли заходить, то выходить нôчный сторожь. Коли має свитати, то выскакує когутъ и пѣє. Зъ весною и лѣтомъ кує зазуля. Дальше єсть хатка и капличка зъ дзвôночкомъ; зъ хатки выходить паламарь и дзвонить а въ капличцѣ падає на колѣна якійсь дѣдусь и складає руки якъ до молитвы. На конець єсть ще представлена цѣла мука Исуса Христа въ 14 пристанкахъ. Годинникъ той вôдъ часу до часу и грає, коли єго вôдповѣдно накрутити. Въ цѣлôмъ годиннику єсть ажь 18 окремыхъ ходôвъ (укладôвъ колісець, веркôвъ). Кружокъ цифровый дѣлить ся на 33 поля, зъ котрыхъ кожде що иншого показує. Чи хто купивъ той годинникъ, не знаємо сказати, але то рѣчь певна, що за него треба бы заплатити не мало тысячѣвъ.

Штука, наука и література.

— **Ч. 7. „Дзвôнка"**, письма илюстрованого для дѣтей и молодежи мѣстить въ собѣ: Квѣтки; Записки школяра; Пригода Донъ Кіхота Х.; Бавовна; Богъ давъ долю, не желай лучшои, се памятай! (комедія въ 2 дѣяхъ для дѣтей, Данила Млаки); Лѣтопись на мѣсяць цвѣтень; Загадки и жарты Дѣдуся Кенира; Загадкові написи; Ребусъ; Задача рахункова; Розвязки задачь.

Вѣсти епархіяльні.

Аеп. Львôвска.

Завѣдателями деканатôвъ именовані: о. Теодоръ Кордуба, парохъ Бережанъ, деканату бережаньского; о. Корн. Монцибовичь, парохъ Вертелки, деканату залозецкого; а о. Конст. Строцкій, деканату роздôльского.—Веденє щирецкого деканату поручивъ митр. Ординаріятъ дальше о. Евстахію Меруновичеви, пароховн церкви св. Петра и Павла у Львовѣ. — Мѣстодеканами именовані: другимъ мѣсто-деканомъ бережаньскимъ о. Пав. Свиступъ, парохъ Козовы; мѣсто деканомъ роздôльскимъ о. Ал. Батôгъ, прих. Дроговыжа; другимъ мѣсто-деканомъ олеськимъ о. Сим. Пѣтушевскій, парохъ Сасова.

Совѣтникомъ суду супружеского инстанційного именованый о. д-ръ Титъ Мишковскій, префектъ дух. семінаріи.

Консисторія вставилась до Намѣстництва: а) о системізованє сотрудництвъ въ Заваловѣ и Староміщинѣ; б) о платню для прив. сотрудникôвъ въ Пустомытахъ и Тростянци; в) о наданє платнѣ зъ фонду реліґ. прив. сотрудникови въ Вербилôвцяхъ.

Еп. Станиславôвска.

Сотрудництва приватні одержали новопоставлені пресвитери: І. Иванцѣвъ въ Станіславовѣ, В. Гординьскій въ Старуни, Ант. Балицкій въ Королѣвцѣ, Мих. Бровко въ Скоморохахъ, Ив. Стеткевичь въ Коломыи и І. Крижановскій въ Олешевѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

Львôвъ: пшениця 8·50 до 9·—, жито 6·— до 6·70; ячмѣнь 6·— до 6.75; овесъ 6·— до 7·—; рѣпакъ 11·— до 12·—; горохъ 6·20 до 9·75; выка —.— до —.—; льнянка —.— до —.—; конюшина червона 42·— до 52·—; бѣла —.— до —.— зр. шведска —.— до —.—; Хмѣль —.— до —.— зр. за 50 кільо мѣсце Львôвъ. Оковита готова за 10.000 літрôвъ —.— до —.— мѣсце Львôвъ.

Тернопôль: пшениця 8·35 до 8·75; жито 5·90 до 6.45; ячмѣнь 5.25 до 7.—; овесъ 5·80 до 6.70; горохъ 6·— до 9·—; выка —.— до —.—; рѣпакъ 11·— до 11·75; льнянка —.— до —.—; конюшина червона 42·— до 52·— ѣла —·— до —·— шведска —.— до —.—.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Вѣдень 17 цвѣтня. Въ сегорôчныхъ вправахъ войсковыхъ въ таборѣ пôдъ Брукомъ въ серпню возьмуть участь и три босаньско-герцеґовиньскі батальоны пѣхоты.

Парижь, 17 цвѣтня. Оголошено завѣщанє кн. Єронима Наполеона, въ котрôмъ вôнъ именує кн. Людвика, своимъ спадкоємцемъ, а кн. Віктора выключає вôдъ наслѣдства и называє ворохобникомъ. Кияг. Клютильдѣ кладе на серце, щобы она его послѣдну волю шанувала. Кн. Людвика завзыває вôнъ, щобы заступавъ наполеоньску справу и въ тôй цѣли орґанізувавъ Францію, щобы позоставъ вѣрный демократіи, поступови и наукамъ а въ справахъ религіи бувъ вырозумѣлымъ.

Ґестемінде, 17 цвѣтня. Межи кн. Бісмаркомъ а соціялістичнымъ кандидатомъ Шмальфельдомъ, мусить вôдбути ся тѣснѣйшій выбôръ.

Римъ 17 цвѣтня. Зъ книги зеленои о Африцѣ показуєсь, що кор. Менеликъ заявивъ бувъ що арт. 17 угоды єсть невѣрно переведеный и ставъ длятого робити трудности, але вôдтакъ пôдписавъ угоду. Пôзнѣйше дописавъ вôнъ до тои угоды слово, униважняюче арт. 17 а ґр. Антонеллі роздеръ угоду и выѣхавъ. Показуєсь такожь, що аґенты французскі бунтовали короля и обѣцювали Менеликови доставити 40.000 карабінôвъ.

Надôслане

ОПОВѢЩЕНЄ.

Зъ днемъ 15 цвѣтня с. р. перенѣсъ я свою канцелярію адвокатску зъ каменицѣ Ляйдера (рынокъ) до власного дому при улици **Адамôвскôй ч. 21**, (давнѣйше дôмъ ц. к. нотаря п. Шидловского).

Бережаны дня 16 цвѣтня 1891.

Дръ. Андрій Чайковскій,
адвокатъ краєвый.

1—3

На выставахъ можна бачити, якъ борють ся зъ собою два борцѣ. Хороша ся а не дорога забавка займає и старыхъ и молодыхъ а не коштує богато, якъ то видко зъ анонсу на другôй сторонѣ.

Одвѣчательный редакторъ Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоитъ 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрѝ частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Олѣй рыбій въ двохъ родахъ, **жовтый** однократно дестилованый, дуже добре дѣлаючій противо зафлегмленя, остроти кровы, недокревности, скрофуламъ и т. д.; **бѣлый** пріятнѣйшій ôдъ першого, бо двократно чищеный энди тильованый. До набитя въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

Прôбки даромъ и оплачено!

Всякій сорты

МАТЕРІИ СУКОННЫХЪ

по удивляючо низкихъ, правдиво фабричныхъ цѣнахъ. Рештки на цѣле убранье по 2, 3, 4 зр. итд. поручає

Karol Beer, Troppau, (Tuchversandthaus).

Прôбки даромъ и оплачено!

Аґентôвъ всюда пошукує ся.

ЛЮДВИКЪ ГОЛОВАЦКІЙ

перша краєва

ФАБРИКА КОРОБОКЪ

пôдъ ч. 194

въ Замарстиновѣ пôдъ Львовомъ.

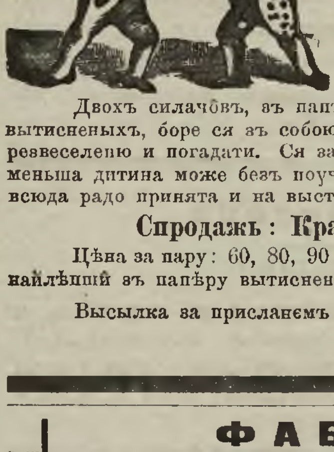
ôдъ 12 лѣтъ истнуюча фабрика выробляє, при помочи найновѣйшихъ машинъ, коробочки картонові всякои якости и всякои величины до вытылокъ для аптикъ, коробочки и касетки до чаю зъ друкомъ золотымъ и чорнымъ зô станіолю и безъ тои, коробочки на салярні выробы, до карточокъ візитовыхъ, покрышки на бритвы, якъ также и всяки инші выробы въ объємъ тои фабрики входячі.

Замовленя выробляє по цѣнахъ низкихъ и въ якъ найкоротшôмъ часѣ. Цѣна за 100 кор. и пачокъ со станіолью и зъ золотымъ друкомъ новъ к. 16 зр. 8 зр., чверть к. 9 зр. 4 зр. одна 16 к. 6 зр. 3 кр. безъ станіоли и безъ станіоли и безъ золотого друку зъ чорнымъ друкомъ 100 короб. и полокъ на новъ к. 13 зр. 5 кр. чверть к. 7 зр., 2.50 зр., одна 16 к. 4 зр. 1·50 и т. д.

При бôлшихъ замовленяхъ удѣлає ся ôдповѣдный рабатъ.

Нова, занимаюча и весела

для старыхъ и молодыхъ єсть моя, по разъ перший выставлена забавка пôдъ назвою:

Борба

ДВОХЪ НАЙСИЛЬНѢЙШИХЪ МУЖѢВЪ

въ свѣтѣ,

(въ зменшеню)

Двохъ силачôвъ, зъ папѣрянои масы и найлѣпше въ паперѣ вытисненыхъ, боре ся зъ собою такъ удатно, що годѣ о веселѣйшôмъ развеселеню и погадати. Ся забавка легка и тревала, котру и найменьша дитина може безъ поученя пустити въ движенє — зôстала всюда радо принята и на выставахъ медалями нагороджена.

Спродажь: Краковска улиця ч. 22.

Цѣна за пару: 60, 80, 90 кр., лѣпшѝ зъ папѣрянои масы 1 зр., **найлѣпшѝ** зъ папѣру вытисненѝ 1·40 и 1·50, бôльшѝ 2 зр.

Высылка за присланємъ почтовыхъ марокъ.

А. РІССМАНЪ.

ФАБРИКА

Перша галицка — заложена 1877

Л. І. МАЛЕВСКІЙ у Львовѣ

ул. Ôрмяньска ч. 12

поручає выроблюванѝ въ своѣй фабрицѣ **корки** до бочокъ и бутыльокъ найлѣпшого сорта и дешевшѝ ôдъ заграничныхъ, также дерево корковe и колеса до меленя пшона, пôдошвы и корочки дамскѝ. — Перестерѣгаю Впч. Публику передъ пôдроблюваньемъ, не приносячимъ користи.

корковъ катальоньскихъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц,

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купує и спродає

всякѝ ефекта и монеты

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жадной провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручає:

$4^1/_2\%$ листы гипотечнѝ.
5% листы гипотечнѝ преміованѝ.
5% листы гипотечнѝ безъ преміи.
$4^1/_2\%$ листы Тов. кредитового земс.
$4^1/_2\%$ листы Банку краєвого.
$4^1/_2\%$ пожичку краєву галицку.
4% пожичку пропинаційну галицку.
5% „ „ буковиньску.
$4^1/_2\%$ пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
$4^1/_{10}\%$ пожичку пропинаційну угорску.
4% угорскѝ Облигаціи индемнизаційнѝ,

котрѝ то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купує и продає **по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.**

Увага: Канторъ вымѣны Банку гипотечного пріймає ôдъ Вп. купуючихъ **всякѝ вылъосованѝ, а вже платнѝ мѣстцевѝ** паперѣ цѣннѝ, якъ также **купоны за готовку, безъ всѣлякои провизіи, а противно замѣсцевѝ,** лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляє новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрѝ самъ поносить.

Окулиста Дръ Ґезанґъ,

б. ельевъ асистентъ и операторъ на окулистичной клиницѣ проф. Фухса у Вѣдни.

Львôвъ, ул. Ягайлоньска ч. 2

напротивъ нового гмаху Касы Ощадности.

Всякого рода

ВИНА

лѣчничѝ

дôстати можна кождого часу въ конторѣ

Льеопольда Лѣтыньского

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14.

Превосходнѝ въ смаку и запаху

черезъ **Суезъ** спроваджені

ГЕРБАТЫ

хиньскѝ

по зл. 2, 2·80, 3·20, 3·60, 4, 4·40 и 5 зл. за фунтъ = 500 ґрамôвъ.

Высѣвки гербаты

по зл. 1·50 и 1·70 за фунтъ = 500 ґрамôвъ зъ найсвѣжшого транспорту поручає **Торговля**

СТ. МАРКЕВИЧА

у Львовѣ, Рынокъ ч. 42.

Яковъ Федеръ

мѣскій лѣкарь и акушеръ

бувшій секундаріюшь общого шпиталя у Львовѣ, осѣвши въ **Устю зеленôмъ,** лѣчить всякѝ слабости въ кругъ медицины и хирургіи входячѝ.

COGNAC

курацийный

правдивый французскій

первоглядной фирмы Ришеръ по цѣнѣ 3.50 до 7 зр. за фляшку — высылає за послѣплатою

Льеопольдъ Лѣтыньскій,

Львôвъ, ул. Валова 14.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЬ

аптикарь у Львовѣ (улиця Жолкôвска, побôчь рампы

поручає:

СИРОПЪ КОКЛЮШЕВЫЙ

цѣна фляшки разомъ зъ способомъ ужитя 40 кр.

Подяка. Вп. Брониславъ Виткевичъ, аптикарь въ мѣсци.

Честный Пане!

Кôлька тыжнѣвъ треваючій коклюшь, вычерпавъ вже бувъ всѣ силы трилѣтнои моєи дитины. Я робивъ все, що менѣ раджено—но все на дармо. Напады кашлю були такъ частѝ и такъ сильнѝ, що встрясали цѣлымъ организмомъ бѣднои дитины и спонуковали чувати при ней якъ день, такъ нôчь. По кождôмъ такôмъ атаку наступало довге ôддѣлюванье флеґмы, страшне для дивлячихъ ся на муки слабои дитины.

Въ анонсахъ „Литыньского Кальендарь Здоровля“ вычитавъ я о сиропѣ коклюшевôмъ и уживъ средства того, котре вже по кôлькаразовôмъ ужитю зменшило напады кашлю, а флеґма зъ легкостію ôддаляти ся стала. По ужитю двохъ фляшочокъ навѣть и слѣды коклюша уступили. На пôднесенье заслугує также тое, що дитина охотно дуже заживала тое средство задля приємного смаку тогожь.

Прошу приняти горячу подяку ôдъ ôтця, котрому уздоровили Вы дитину а заразомъ прошу тую подяку розпространити на коры-сть терпячои людскости. Зôстаю зъ вдячностію и поважаньемъ Юлій Крейссъ ц. к. надпоручникъ и офицеръ економичный въ шпиталю гарнизоновôмъ у Львовѣ. Львôвъ, 1 Марця 1890.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.